

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

Σε μια ήσυχη ατμόσφαιρα και με ολιγάριθμη παρουσία μελών έγινε το Σάββατο 14 Νοεμβρίου στην Πύλη Αμμοχώστου η τακτική Συνέλευση του ΠΟΑΚ.

Μετά τον απολογισμό του Δ.Σ. τον οποίο διάβασε ο Πρόεδρος του οργανισμού Αρχιτέκτονας κ. Νεοπτόλεμος Μιχαηλίδης και στον οποίο διαφάνηκε η σοβαρή και σταθερή δουλειά του ΠΟΑΚ, το θέμα που συγκέντρωσε το ενδιαφέρον της Συνέλευσης ήταν ο Ταχτακαλάς και οι άλλες καταστροφές - ιδίως κατεδαφίσεις - που έγιναν στην χρονιά του '85.

Στο θέμα του Ταχτακαλά, η Συνέλευση συμφώνησε πως δεν θα πρέπει να σταματήσουν οι προσπάθειες για να παρεμποδιστεί η πραγματοποίηση του έργου, αλλά αντίθετα πρέπει να εντατικοποιηθούν. Συζητήθηκαν διάφοροι τρόποι για μια ποιό αποτελεσματική δράση και αποφασίστηκε η έκδοση ενός ψηφίσματος για το θέμα και η εντατικοποίηση των προσπαθειών για διαφώτιση του κοινού πάνω στα αρνητικά σημεία της επέμβασης.

Το ψήφισμα αποφασίστηκε να σταλεί στον Υπ. Εσωτερικών για κατάθεση στο Υπ. Συμβούλιο.

Άλλα μέτρα που υποστηρίχθηκαν από την Συνέλευση ήταν η συγκέντρωση υπογραφών σ' ένα έγγραφο που θα απαιτεί το σταμάτημα των εργασιών του Τμ. Πολεοδομίας στον χώρο του Ταχτακαλά.

Στο ίδιο πλαίσιο προβληματισμού, ανατέθηκε στο Δ.Σ. από τη Συνέλευση, να συντάξει έγγραφο στο οποίο να συγκεντρωθούν οι διάφορες περιπτώσεις σε παγκύπρια κλίμακα κατεδαφίσεων αξιόλογων κτισμάτων στην χρονιά που πέρασε και να επισημανθούν με έντονο τρόπο οι υπεύθυνοι και τα αίτια για την καταστροφική αυτή πορεία.

Από την Συνέλευση του ΠΟΑΚ βγαίνουν ορισμένα βασικά συμπεράσματα, γενικά και ειδικά τα οποία θα πρέπει να σημειωθούν για να αποτελέσουν ερέθισμα για προβληματισμό.

Το πρώτο συμπέρασμα είναι πως παρόλο που οι οργανωμένες προσπάθειες για υπεράσπιση της Αρχιτεκτονικής μας κληρονομιάς έχουν πίσω τους λίγα μόνο χρόνια, εν τούτοις έχουν συσπειρώσει ένα σοβαρό αριθμό ανθρώπων των οποίων η συνειδητοποίηση και η έμμεση συμμετοχή αναπτύσσεται ελπιδοφόρα.

Το δεύτερο συμπέρασμα είναι πως ο αριθμός των ενεργά και δημιουργικά συμμετεχόντων ατόμων σ αυτές τις προσπάθειες είναι περιορισμένος σχεδόν στον αρχικό κύκλο. Δεν παρατηρήθηκε δηλ. μια σημαντική αύξηση των δραστήριων ανθρώπων παρόλο που το αριθμητικό σύνολό των νέων μελών έχει αυξηθεί. Αυτό είναι αρνητικό.

Στο ειδικό επίπεδο που αφορά τον ΠΟΑΚ σαν οργανωμένο φορέα η παρατήρηση που θα μπορούσε να κάνει κανείς αφορά δύο σημεία: Το ένα, που είναι προς τιμή του ΠΟΑΚ, είναι η σταθερή, υπεύθυνη και προσεγμένη δουλειά που αυτός έχει να επιδείξει. Δεν είναι συχνό το φαινόμενο στην Κύπρο, οργανώσεις τέτοιου είδους να διατηρούν αυτή την σταθερότητα, δηλ. να έχουν να παρουσιάσουν χρόνο με τον χρόνο μια κλίμακα δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων συνεχή. Συνήθως το φαινόμενο που έχουμε είναι μια έντονη και θεαματική κινητικότητα στα πρώτα στάδια και μετά ένα «ξεφούσκωμα».

Το δεύτερο σημείο πάνω στο οποίο επιβάλλεται ένας βαθύτερος προβληματισμός, είναι ότι τόσο ο ΠΟΑΚ όσο και άλλοι ανάλογοι φορείς δεν έχουν ακόμα πετύχει να κάνουν την δράση τους άμεσα αποτελεσματική. Προσφέρουν μια πολύ θετική σε μακροχρόνια προβολή υπηρεσία, αδυνατούν όμως

στην άμεση διαμόρφωση γεγονότων και πρακτικών. Συνήθως είναι αναγκασμένοι να ακολουθούν τα γεγονότα διαμαρτυρόμενοι. Η αδυναμία αυτή έχει σαν κύρια αιτία το γεγονός πως ακόμα δεν έχουν καταφέρει να περάσουν την αναγκαία συνείδηση σε πλατιά στρώματα. Είναι απόλυτα αναγκαίο τόσο ο ΠΟΑΚ όσο και άλλοι φορείς που στοχεύουν στα ίδια πράγματα, να μελετήσουν σοβαρά και να ακολουθήσουν εκείνες τις επιλογές που θα κινητοποιήσουν ευρύτερα στρώματα λαού πάνω στο θέμα της προστασίας και ανάδειξης της Αρχιτεκτονικής και περιβαλλοντικής μας κληρονομιάς. Βέβαια το θέμα δεν είναι ούτε απλό ούτε εύκολο, όμως πρέπει να τεθεί σαν ένας από τους βασικούς στόχους.

Παρακάτω δίνουμε ορισμένα στοιχεία για τον ΠΟΑΚ και τις δραστηριότητες του και καλούμε κάθε ενδιαφερόμενο για την προστασία και διατήρηση της Αρχιτεκτονικής κληρονομιάς της Κύπρου, να ενταχθεί στον ΠΟΑΚ και να ενισχύσει κάθε συμμετοχή σε συλλογικούς φορείς και με την οργανωμένη δράση είναι δυνατή η αποτελεσματική πίεση προς τα κέντρα λήψης των αποφάσεων για αλλαγή μιας κατάστασης που μέχρι τώρα μόνο καταστροφές και περιφρόνηση προς την παράδοση έχει στο ενεργητικό της.

Ο ΠΟΑΚ ιδρύθηκε τον Μάρτη του 1979 με βασικό σκοπό τη μελέτη, διατήρηση, προστασία και αναβίωση της Κυπριακής Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς.

Στόχοι του Οργανισμού

- α. ο εντοπισμός σ' όλη την Κύπρο των χαρακτηριστικών και αξιόλογων δειγμάτων της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς,
- β. η μελέτη της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς (αποτύπωση, φωτογράφιση, αρχειοθέτηση),
- γ. η διαμόρφωση και υποβολή εισηγήσεων προς τους αρμόδιους κρατικούς και ιδιωτικούς φορείς για την προστασία, συντήρηση, ανακαίνιση και αναβίωση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς,
- δ. η διαφώτιση και ενημέρωση του κοινού με εκθέσεις, διαλέξεις, προβολές, εκδόσεις κ.λ.π.

Γιατί κινδυνεύει η Αρχιτεκτονική Κληρονομιά

- α. απρογραμμάτιστη και ανεξέλεκτη «ανάπτυξη»,
- β. ελλιπούς νομοθεσία και ανεπαρκή εφαρμογή της υπάρχουσας,
- γ. κακόγουστη μίμηση ξένων προτύπων,
- δ. βίαιη επικάλυψη του παραδοσιακού-λαϊκού από το μοντέρνοαστικό,
- ε. ανεξέλεγκτος ιδιωτικός κερδοσκοπισμός με αποτέλεσμα τις καταστρεπτικές επεμβάσεις στα παραδοσιακά σύνολα,
- στ. άγνοια κοινού από έλλειψη διαφώτισης,
- ζ. απουσία κρατικών και ιδιωτικών οικονομικών επενδύσεων σε προγράμματα διατήρησης.

Γιατί επιβάλλεται διατήρηση— προστασία— αναβίωση

Για λόγους πολιτιστικούς, ιστορικούς, κοινωνικούς, πολιτικούς, οικονομικούς.

Η έννοια της διατήρησης— προστασίας— αναβίωση

Βασική αρχή αποτελεί η «ζωντανή και ενεργητική διατήρηση» της παράδοσης (παραδοσιακά κτίσματα και σύνολα σαν αναπόσπαστο μέρος της καθημερινής ζωής των κατοίκων) και όχι η μουσειακή απονέκρωση της.

[Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση](#), [Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση](#), [Εντός των Τειχών \(Τεύχος 7\)](#), [Δεκαετία 1980-1989](#), [1986](#), [Λευκωσία](#), [Λευκωσία \(νότια\)](#), [Δημόσιοι Χώροι](#), [Παλιά Πόλη Λευκωσίας](#)

From:

<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:

https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:magazines:entostonteixon:no_7:architecture

Last update: **2025/07/15 13:46**

